

Pronoms, variables, composicionalitat i monstres

Joan Gimeno Simó

Universitat de València

13/03/2018

David Kaplan va desenvolupar la teoria més coneguda sobre la dixi al llenguatge natural. Va distingir dos tipus de significat: d'una banda el *contingut*, aproximadament equivalent a la noció tradicional d'intensió, i d'altra el *caràcter*, una funció que determina el contingut d'una expressió en cada context. Els dítics (paraules com “jo”, “ací” o “ara”) es caracteritzen perquè el seu caràcter és una funció variable: la seua intensió varia segons el context. El contingut, al seu torn, és una funció de mons possibles i temps a extensions. Així doncs, l'extensió d'una expressió (el seu valor de veritat si és una oració) queda relativitzat a quatre paràmetres: un context, un món, un temps i, com és habitual en les semàntiques basades en la teoria de models, una funció d'assignació. Aquests paràmetres, però, juguen funcions molt distintes: el context i l'assignació serveixen per determinar allò que es diu, mentre que el temps i el món possible serveixen per avaluar si allò que es diu és o no vertader.

Com és habitual, és possible alterar el món possible i el temps mitjançant operadors intensionals. Kaplan, però, va especular que no hi havia operadors que pogueren alterar el paràmetre del context. Aquesta mena d'operadors, que Kaplan anomenà “*monstres*”, constituïrien exemples d'operadors hiperintensionals: evitarien que les oracions foren composicionals a nivell de contingut. Recentment, la no-existència d'operadors monstre s'ha posat en qüestió: els quantificadors alteren la funció d'assignació, i aquesta juga el mateix paper que el context a l'hora de determinar el contingut. Així, i donada l'analogia entre variables i pronoms, un idioma con l'anglès no seria composicional a nivell de contingut, car una oració com “*she is tall*” no tindria el mateix contingut quan es troba tota sola que quan es troba subordinada a un quantificador, com en “*every girl thinks that she is tall*”.

Argumentaré que, tot i que els quantificadors són monstres, la seua presència és inofensiva per a la composicionalitat en el llenguatge natural. Açò és així perquè els inputs per a la interpretació semàntica mai no són oracions-tipus com “*she is tall*”, sinó formes lògiques, i la forma lògica d'una oració que conté un pronom lliure mai no forma part de la d'una oració on aquest mateix pronom està lligat. L'analogia entre variables i pronoms no és perfecta: la contribució a la forma lògica d'un pronom no lligat mai no és una simple variable lliure.